

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Žuvininkystės komitetas

2008/2222(INI)

10.11.2008

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl bendrosios žuvininkystės politikos taikomųjų mokslinių tyrimų
(2008/2222(INI))

Žuvininkystės komitetas

Pranešėja: Rosa Miguélez Ramos

PR_INI

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS.....	8

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl bendrosios žuvininkystės politikos taikomųjų mokslinių tyrimų (2008/2222(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2371/2002 dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojančio naudojimo pagal Bendrąją žuvininkystės politiką¹,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1982/2006/EB dėl Europos bendrijos septintosios bendrosios mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo veiklos programos (2007–2013)²,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos jūrų ir jūrininkystės mokslinių tyrimų strategija. Nuosekli Europos mokslinių tyrimų erdvės sistema tausiam vandenynų ir jūrų naudojimui remti“ (COM(2008)0534) (Jūrų ir jūrininkystės mokslinių tyrimų strategija),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui „Europos akvakultūros tvaraus vystymosi strategija“ (COM(2002)0511),
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. birželio 15 d. rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos bendrijos septintosios bendrosios mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos programos³,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. gegužės 20 d. rezoliuciją dėl integruotos jūrų politikos Europos Sąjungai⁴,
- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/56/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva)⁵
- atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 25 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 199/2008 dėl Bendrijos sistemos, skirtos duomenų rinkimui, tvarkymui ir naudojimui žuvininkystės sektoriuje bei paramai mokslinėms rekomendacijoms dėl bendros žuvininkystės politikos, sukūrimo⁶,
- atsižvelgdamas į 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos⁷,
- atsižvelgdamas į 2002 m. rugpjūčio 26 d. – rugsėjo 4 d. Johannesburge (Pietų Afrikos

¹ OL L 358, 2002 12 31, p. 59.

² OL L 412, 2006 12 30, p. 1.

³ OL C 300 E, 2006 12 9, p. 400.

⁴ OL C 180 E, 2008 7 17, p. 27.

⁵ OL L 164, 2008 6 25, p.19

⁶ OL L 60, 2008 3 5, p.1

⁷ OL L 206, 1992 7 22, p.7

Respublika) vykusio pasaulio aukščiausiojo lygio susitikimo tvaraus vystymosi klausimais ataskaitą¹,

- atsižvelgdamas į 2007 m. birželio 22 d. vykusioje konferencijoje „EurOCEAN 2007“ Europos jūrų ir jūrininkystės mokslinių tyrimų organizacijų, mokslinių tinklų ir daugelio visos Europos mokslininkų priimtą Aberdyno deklaraciją,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto pranešimą (A6-0000/2008),
- A. kadangi nuo Ketvirtosios bendrosios programos Komisija stengėsi skatinti Europos mokslinius tyrimus žuvininkystės ir akvakultūros srityje siekdama remti bendrąją žuvininkystės politiką (BŽP),
- B. kadangi Septintojoje bendrojoje programoje visi moksliniai tyrimai žuvininkystės ir akvakultūros srityje įtraukti į daug platesnius žemės ūkio mokslinius tyrimus (2-oji teminė sritis), o jūrų mokslas ir pakrančių valdymas priklauso aplinkos mokslui,
- C. kadangi Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos Atsakingos žuvininkystės kodekse ir Susitarime dėl Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos nuostatų, susijusių su tarp išskirtinės ekonominės zonos ir atvirosios jūros bei toli migruojančių žuvų rūšių išteklių išsaugojimo ir valdymo, taikymo pabrėžiama būtinybė plėtoti mokslinius tyrimus ir duomenų rinkimą siekiant sukaupti daugiau mokslinių žinių apie šį sektorių,
- D. kadangi BŽP – tai viena iš labiausiai priklausančių nuo mokslinių tyrimų Bendrijos politikos sričių ir kadangi pagal šią politiką priimtų priemonių patikimumą parodo aukšto lygio mokslinės rekomendacijos,
- E. kadangi BŽP grindžiama tinkamo valdymo principais, pagal kuriuos reikalaujama, kad sprendimų priėmimo procesas turi remtis rimtomis mokslinėmis rekomendacijomis ir laiku duoti rezultatų,
- F. kadangi pripažįstant, kad svarbu dėti pastangas įvairiose jūrų ir jūrininkystės mokslinių tyrimų srityse, jūrų ir jūrininkystės mokslinių tyrimų strategijoje daugiausia dėmesio skiriama minėtųjų mokslinių tyrimų sąveikai gerinti, o ne nusistovėjusioms mokslinių tyrimų sritims,
- G. kadangi būsimai BŽP peržiūrai, teikiančiai pirmenybę regioniniam valdymui ir grindžiamai ekosistemomis, reikia tvirto mokslinių žinių pagrindo,
1. yra įsitikinęs, kad įgyvendinant įvairių sričių politiką mokslinių tyrimų srityje būtina skirti daugiau dėmesio konkrečioms žuvininkystės ir akvakultūros problemoms, nes šis sektorius yra labai svarbus ekonominiu, socialiniu ir politiniu požiūriu Sąjungoje;

---

¹ <http://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/N02/636/94/PDF/N0239751.pdf?OpenElement>

2. džiaugiasi naujomis pastangomis, kurias įdėjo Komisija parengdama jūrų ir jūrininkystės strategiją ir kuriomis siekiama sutelkti priemones geresnei jūrų mokslinių tyrimų ir jūrininkystės mokslinių tyrimų integracijai;
3. primena Komisijai, kad pagal Reglamentą (EB) Nr. 2371/2002 ji turi teisės aktuose numatytą pareigą grįžti savo pasiūlymus BŽP srityje išsamiais mokslinėmis rekomendacijomis ir vadovautis atsargos požiūriu;
4. yra susirūpinęs Septintosios bendrosios programos teminių sričių pertvarka, kuri reiškia, kad moksliniai tyrimai apie žuvų auginimą atsiejami nuo žuvininkystės ir jūrų ekologijos, o norint perorientuoti BŽP į ekosistemomis grindžiamą strategiją, priešingai, reikėtų didesnės integracijos;
5. apgailestauja, kad pagal Septintąją bendrąją programą nei žuvininkystė, nei akvakultūra nelaikomos specialiomis sritimis ir kad joje tik pateikiama nuoroda į 2-ąją teminę sritį „Maistas, žemės ūkis bei biotechnologijos“, kuri galėtų, jeigu aiškintume labai plačiai, apimti mokslinius tyrimus žuvininkystės srityje; pažymi, kad tas pats pasakytina ir apie 6-ąją teminę sritį „Aplinka (įskaitant klimato kaitą)“;
6. ragina Komisiją peržiūrėti Septintąją bendrąją programą, kai bus atliekama laikotarpio vidurio apžvalga, numatyta 2010 m., atsižvelgiant į šią rezoliuciją ir skiriant didesnę dėmesį konkrečioms žuvininkystės ir akvakultūros problemoms;
7. yra įsitikinęs, kad tiek politinių sprendimų priėmėjams, tiek žuvininkystės sektoriaus subjektams labai reikia praktiškesnių mokslinių tyrimų ir kad atsižvelgiant į Septintosios bendrosios programos trukmę būtina įtraukti siektinus tikslus;
8. mano, kad, kadangi Septintojoje bendrojoje programoje nėra numatyta specialių žuvininkystės ir akvakultūros gairių, neskatinama rengti pakankamai mokslinių tyrimų projektų šiose srityse ir todėl mažiau domimasi atrinktais projektais ir jie tampa ne tokie svarbūs;
9. pabrėžia, kad norint užtikrinti veiksmingą BŽP įgyvendinimą būtina diegti konkrečias taikomųjų mokslinių tyrimų programas ir užtikrinti jų finansavimą skiriant tinkamas sumas iš biudžeto; mano, kad tuo tikslu į Septintąją bendrąją programą būtina įtraukti lėšų paskirstymo skalę;
10. prašo Komisijos, kad BŽP taikomųjų mokslinių tyrimų finansavimas pagal Septintąją bendrąją programą būtų naudojamas įvairių valstybių narių vykdomų mokslinių tyrimų sąveikai skatinti ir kritinei masei pasiekti, kad būtų galima spręsti svarbiausius kelias temas apimančius jūrų mokslinių tyrimų uždavinius;
11. rekomenduoja jūrų mokslinių tyrimų srityje pirmenybę teikti ne tik moksliniams tyrimams, kuriais siekiama sužinoti apie žuvų išteklių būklę, bet taip pat prekybiniams, ekonominiams ir socialiniams aspektams, darantiems didelį poveikį žuvininkystės valdymui, kadangi visi šie aspektai yra nepaprastai svarbūs;

12. mano, kad būtent žuvininkystės ir akvakultūros srityse reikėtų pirmenybę teikti taikomiesiems moksliniams tyrimams, kurių pagrindinis tikslas turėtų būti gerinti mokslinius duomenis, kuriais grindžiami teisės aktai ir žuvininkystės valdymas, ypač duomenis apie žuvų išteklių, kuriems kyla biologinė rizika, atkūrimo planus;
13. pažymi, kad yra kilęs aiškus interesų konfliktas tarp žvejų ir mokslininkų trumpuoju laikotarpiu, nors jų ilgalaikiai tikslai palyginti dera;
14. ragina Komisiją ir valstybes nares atkreipti žvejų dėmesį į tai, kad vertinant savo numanomus ekonominius nuostolius trumpuoju laikotarpiu jiems naudinga atsižvelgti į tai, kokios ekonominės naudos jie gali tikėtis vidutinės trukmės laikotarpiu arba ilgalaikės perspektyvos požiūriu, ir geriau žvejus informuoti šiuo klausimu;
15. pabrėžia tai, kad yra susirūpinimą kelianti problema – trūksta jaunų mokslininkų žuvininkystės taikomųjų mokslinių tyrimų srityje, nes karjera šioje srityje nėra tokia patraukli palyginti su fundamentiniais tyrimais ir kitomis mokslo disciplinomis;
16. pabrėžia, kad būtina atkurti įdomias ir naudingas universitetų mokymo programas, suteikiančias galimybes gauti gerai apmokamą darbą šioje mokslo srityje;
17. palankiai vertina švietimo politiką, pagal kurią skatinami jauni mokslininkai labiau dirbti žuvų išteklių taikomųjų mokslinių tyrimų srityje, o ne fundamentinių tyrimų srityje;
18. ragina Komisiją skatinti sukurti stabilų Europos tinklą, grindžiamą valstybėse narėse esama fizine infrastruktūra ir skirtą stebėti bei rinkti duomenis apie jūrų aplinką, kuris padėtų šio sektoriaus subjektams ir Europos mokslinių tyrimų organizacijoms lengviau keistis informacija ir padėtų Sąjungai išlaikyti labai palankią poziciją;
19. primena, kad būtina suvienodinti įvairius valstybėse narėse esamus taikomųjų mokslinių tyrimų modelius siekiant turėti labiau palyginamus rezultatus ir lengviau apibendrinti duomenis;
20. ragina Komisiją skatinti mokslo visuomenę rengti daugiau bendrų metodologinių normų žuvų išteklių mokslinių tyrimų srityje ir aktyviau bendradarbiauti valstybių mokslinių tyrimų institutams;
21. ragina Komisiją surinkti konkrečios informacijos apie tai, kaip šiuo metu vyksta mokslininkų ir žvejų dialogas įvairiose valstybėse narėse, ir susisteminti geriausią praktiką;
22. pabrėžia, kad regionų patariamiesiems komitetams tenka svarbus vaidmuo taikomųjų mokslinių tyrimų srityje ir todėl prašo, kad mokslininkai galėtų tapti šių organizacijų atskirais nariais;
23. ragina Komisiją ir valstybes nares skirti Sąjungos biudžete numatytus asignavimus žuvininkystės sektoriaus duomenims rinkti, ypač eilutės 11 07 02 asignavimus: Žuvininkystės išteklių valdymo parama (mokslinio konsultavimo gerinimas);

24. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

AIŠKINAMOJI DALIS

„Ten, kur nėra mokslo žinių, kurias galima būtų taikyti, negali būti atliekami taikomieji moksliniai tyrimai“

Bernardo Houssay, Nobelio medicinos premijos laureatas (1947 m.)

Beveik pusė Bendrijos gyventojų gyvena vietovėse šalia dviejų vandenynų ir keturių jūrų, priklausančiose ES jurisdikcijai. Šios jūros ir vandenynai – mūsų planetos gyvybės šaltinis, kuriam tenka itin svarbus vaidmuo mažinant klimato kaitos padarinius. Šių sudėtinių sistemų, kurias sunku pažinti, tinkamas valdymas – vienas iš pagrindinių mūsų uždavinių.

Suderinti ekosistemų išsaugojimą su tausiu išteklių naudojimu, vengti ir kontroliuoti įvairios žmogaus veiklos poveikį jūrų aplinkai, gerinti žinių lygį, skatinti technologijų plėtrą ir naujoves – tai tik keli iš daugybės uždavinių, kurių neįmanoma įvykdyti be Europos mokslo bendruomenės pagalbos.

Žuvų telkinių klausimu Jungtinių tautų Maisto ir žemės ūkio organizacija (FAO) 2004 m. nustatė, kad daugiau kaip 70 % jų buvo išnaudota, pereikvota arba atkuriamą. Tačiau be perteklinės žvejybos, ištekliams įtakos turi ir kiti veiksniai, pavyzdžiui, minėta klimato kaita ar žmogaus veikla, todėl būtina turėti tikslios ir išsamios informacijos.

Kita vertus, pakrančių zonoms gresia pavojus, susijęs su jų ypatinga geografine padėtimi, tai gaivalinės nelaimės ar nelaimės, kilusios dėl didelės jūrų taršos. Šioje srityje Bendrijos vandenų apsaugai reikia sutelkti visas turimas apsaugos priemones, neužmirštant mokslinių tyrimų.

Specialaus dėmesio reikia ypač pažeidžiamoms jūrų ekosistemoms, juo labiau, kad ateityje ekosistemomis grindžiama strategija taps būtina priimant sprendimus. Be to, būtina saugomas jūrų zonas aiškiai apibrėžti remiantis integruota strategija, grindžiama tvirtais moksliniais kriterijais, kuri padėtų jas apsaugoti ne tik nuo žvejybos, bet ir nuo kitos veiklos – turizmo, naftos gavybos ar karinių veiksmų daromos žalos.

Moksliniai jūrų tyrimai – jūrų ir vandenynų valdymo esmė

Bendrosios žuvininkystės politikos įgyvendinimas neatsiejamas nuo veiksmingų mokslinių tyrimų Europos lygmeniu. Bendrija privalo pasinaudoti tyrimų ir naujovių privalumais, kad aktyviai saugotų mūsų jūras ir vandenynus per integruotą žuvininkystės valdymą, pagrįstą kokybiška mokslinė ir technologine plėtra.

Moksliniai tyrimai žuvininkystės srityje taip pat yra būtini, jei norime parengti rekomendacijas ir teikti mokslines konsultacijas teisės aktų leidėjams. Bendrajai žuvininkystės politikai, kuri yra svarbiausia žuvininkystės priemonė, reikia didesnių investicijų mokslo ir jūrų mokslinių tyrimų srityse siekiant pagerinti šios priemonės veiksmingumą.

Per pastaruosius 15 metų Komisija suteikė mokslo bendruomenei reikšmingų materialinių išteklių sprendimams žuvininkystės valdymo srityje paremti. Europos mokslininkai atsizvelgė

ne tik į biologinę svarbą, bet ir į žvejybos būdų reikšmę, žuvų gaudymo biologinį poveikį žuvininkystei ir priimtinių sprendimų socialines ir ekonomines pasekmes. Tačiau dėl BŽP, taip pat kitų su ja susijusių politikos krypčių, plėtros atsirado naujų poreikių mokslinių tyrimų srityje.

Atsakingų ir kokybiškų žuvininkystės mokslinių tyrimų būtinumas

Nors yra prieštaravimų tarp fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų, viena yra aišku: kad bet kurie moksliniai tyrimai turi suteikti žinių, kurios gali arba turi būti taikomos. Patys mokslininkai teigia, kad labiausiai naudojami būdai yra fundamentinių mokslinių tyrimų rezultatas, todėl jų abiejų nederėtų išskirti. Realioms ir aktualioms problemoms spręsti reikia išnaudoti visas priemones, nesvarbu, koks bebūtų pasirinktas metodas.

Sveika jūrų aplinka yra būtina norint pasinaudoti vandenynų mums siūlomu potencialu – išteklių apsauga yra svarbiausia siekiant pagerinti ilgalaikį konkurencingumą. Teminė jūrų aplinkos strategija reikalauja skubiai imtis veiksmų, pagrįstų ekosistemų apsaugos metodu. Į bet kurį sprendimo procesą turi būti apimti aplinkos aspektą ir turi būti atsižvelgiama į su bet kokia veikla, darančia poveikį šiai aplinkai, susijusius interesus.

Johanesburgo aukščiausiojo lygio susitikime ES nustatytus tikslus bus galima įgyvendinti tik atlikus atsakingus ir kokybiškus jūrų mokslinius tyrimus: mokslinių duomenų gavimas ir nagrinėjimas yra strategijos, pagrįstos ekosistemomis, pamatas, norint sukurti saugomas jūrų zonas, užtikrinti tausų ir naudingą išteklių naudojimą ir priimti bet koki iššūkį, susijusį su gamtos reiškiniais ar žmogaus veiklos sukeltomis gaivalinėmis nelaimėmis. Be to, tausiojo išteklių naudojimo lygmenys turi būti grindžiami teisinga ir nuolat teikiama informacija.

Didelio kiekio informacijos ir duomenų rinkimas, kaupimas, mainai, tvarkymas ir analizė yra labai svarbūs siekiant užtikrinti socialinių poreikių ir gamtos išteklių pusiausvyrą. Išteklių tvarumui taip pat būtinas tvirtas žuvininkystės pramonės, okeanografijos, žuvininkystės mokslinių tyrimų, jūrų ekologijos, sociologinių ir ekonominių tyrimų, jūrų tyrimų institutų ir asociacijų bendradarbiavimas.

Atliekant žuvininkystės mokslinius tyrimus reikės atsižvelgti į aspektus, susijusius su buveinėmis (poveikio jūros dugnui sumažinimas, biologiškai jautrių vietovių nustatymas), pažeidžiamų rūšių (jūros paukščių, vėžlių ar žinduolių) atsitiktine priegauda, tikslinių rūšių atrankos gerinimu (vengti išmetimo ir atsitiktinių rūšių) ir tyrimų apie telkinius sujungimu, grindžiamu ekosistemomis, su okeanografijos, biochemijos ir bioįvairovės tyrimais.

Darbo sistemos būtinumas

Mokslinių duomenų, susijusių su žuvininkyste, gerinimas yra neatidėliotinas uždavinys. Europoje yra mokslinių tyrimų grupių ir žinių, kurių reikia tausiam jūrų išteklių naudojimui. Tačiau be duomenų rinkimo centrų ir stebėsenos sistemų jūrų moksliniams tyrimams dar būtina įvairi brangi ir specializuota infrastruktūra, kuriai reikia didelių investicijų, todėl bendras jų naudojimas pagerintų jų našumą.

Stabili Europos sistema, paremta jau esančia valstybėse narėse fizine infrastruktūra, skirta stebėjimui vykdyti ir jūrų aplinkos duomenims rinkti, palengvintų keitimąsi informacija tarp

Europos mokslinių tyrimų sektorių ir organizacijų, bei padėtų ES išlikti priešakyje.

Jos parengimas ir įgyvendinimas padėtų skatinti mokslo bendruomenės, teisės aktų kūrėjų ir galutinių vartotojų, įskaitant pramonę ir prekybą, sutarimą ir dialogą. Nacionalinių tyrimų institutų bendradarbiavimo stiprinimas taip pat būtų naudingas suvienodinant skirtingus taikomųjų mokslinių tyrimų modelius valstybėse narėse, kad būtų lengviau palyginti rezultatus ir įtraukti naujus duomenis.

Vienas iš jos uždavinių būtų specialių užduočių koordinavimas ir konsultavimas taikant Bendrijos teisės aktus. Jos sukūrimas, nepakenkiant mokslinių tyrimų institutų veiklai įvairiose tarptautinėse agentūrose ir organizacijose, būtų be galo naudingas Europos jūrų mokslų plėtrai.

Švietimas ir mokymas

Visose srityse nuolat mažėja kvalifikuotų darbuotojų, kurie būtini su jūrų aplinka susijusiai veiklai. Taikomųjų žuvininkystės tyrimų srityje didžiausią susirūpinimą kelia jaunų mokslininkų trūkumas – veiksnys, dėl kurio specialistai kaltina menką šių specialybių patrauklumą. Pasiektas toks kraštutinumas, kad kai kuriose valstybėse narėse specializuotus žuvininkystės tyrimų institutus teko uždaryti dėl mokinių trūkumo.

Norint ištaisyti šią padėtį, reikėtų pradėti vesti įdomius ir naudingus universitetų mokymo programas, užtikrinančias gerai atlyginamos profesionalios veiklos perspektyvas. Mums reikia šviečiamosios politikos, kuri motyvuotų jaunos mokslininkus pasukti į žuvininkystės išteklių mokslinių tyrimų sritį.

Todėl reikėtų tobulinti švietimą ir mokymą, profesinį judumą ir perorientavimą, taip pat darbo sąlygas, visų pirma su žuvininkyste susijusių mokslinių tyrimų srityje, kaip ir kituose su ja susijusiuose sektoriuose. Be to, tampa būtina tobulinti šios srities pristatymą ir mokslininkams skirtas paskatas, kadangi tai turės įtakos bendrai jūrų mokslo ir pirmiausia žuvininkystės mokslinių tyrimų gerovei.

Tinkamo finansavimo būtinumas

Nors frazė „*Not money, but human resources is the problem!*“ („*Ne dėl pinigų, o dėl žmonių kyla problema!*“) gerai apibūdina padėtį, tai nereiškia, kad šios srities moksliniams tyrimams skiriama pakankamai lėšų. Be tinkamo mokslinių ir technologinių žinių panaudojimo, užsibrėžtiems tikslams įgyvendinti būtina tvirta EB ir valstybių narių finansinė parama. Iki šiol įvairūs mokslinių tyrimų institutai lėšų gaudavo iš dviejų šaltinių: iš nacionalinių fondų, mainais už mokslinės informacijos teikimą valstybių narių vyriausybėms, ir iš Bendrijos fondų pagal direktyvą dėl pagrindinių duomenų rinkimo ir dalyvaujant moksliniuose komitetuose.

Trečias finansavimo šaltinis numatytas bendrojoje mokslinių tyrimų programoje. Ketvirtojoje ir Penktojoje bendrosiose programose taikomųjų jūrų mokslinių tyrimų srityje buvo numatytos tam tikros specialios žuvininkystės ir akvakultūros (FAIR) programos, kurioms skirtas 130 ir 150 mln. EUR finansinis paketas. Ir nors Šeštojoje bendrojoje programoje ši

suma buvo sumažinta iki 60 mln. EUR, žuvininkystės politika liko viena iš prioritetų. Tačiau Septintojoje programoje nei į žuvininkystę, nei į akvakultūrą nežiūrima kaip į specialią sritį. Tik iš 2 teminės srities „Maistas, žemės ūkis ir biotechnologijos“, jeigu būtų aiškinama plačiai, galėtų būti finansuojami šių abiejų sričių moksliniai tyrimai. 6 teminėje srityje „Aplinka (įskaitant klimato kaitą)“ taip pat aiškiai nenurodyti jūrų išteklių moksliniai tyrimai ir integruotas pakrančių zonų valdymas.

Teikiant projektus pagal Septintąją bendrąją programą, mokslininkams iškyla kliūčių dėl skirtingų mokslinių tyrimų metodologijų, taikomų, pavyzdžiui, pramoninio pobūdžio akvakultūros srityje arba daugialypio pobūdžio ir ilgalaikių žuvininkystės ar jūrų mokslų srityse. Iki šiol abi sritys buvo finansuojamos iš tų pačių lėšų, todėl galėjo būti papildomos, ir buvo koordinuojamos Žuvininkystės ir jūrų reikalų generalinio direktorato, o ne Mokslinių tyrimų generalinio direktorato, kaip dabar.

Todėl mokslininkams tapo sunkiau išsakyti savo sektoriaus problemas ir poreikius pareigūnams, atsakingiems už konkursų sąlygų rengimą. Be to, Mokslinių tyrimų generalinis direktoratas nusprendė visų pirma finansuoti fundamentinius mokslinius tyrimus, užuot pasirinkęs tyrimus, nukreiptus į viešąją politiką, kad, pavyzdžiui, moksliniu požiūriu praturtintų Bendrijos jūrų strategiją ar tyrinėtų žuvininkystės poveikį klimato kaitai.

Apibendrinant tenka pasakyti, kad norint įgyvendinti ES jūrų politikos tikslą – produktyvią žuvininkystę švarioje jūrų aplinkoje, šioje srityje dirbantys mokslininkai turėtų naudotis Septintosios bendrosios programos finansavimo horizontaliaja sistema.

Pabrėžtina, kad būtina skubi speciali mokslinė politika, nukreipta į žuvininkystės išteklius, kuriai būtų skiriama tinkama finansinė parama. ES parama mokymui ir švietimui jūrų srityje suteiktą galimybę sujungti skirtingus socialinius, ekonominius, jūrinius ir prekybinius požiūrius ir padėtų žmonėms geriau suprasti bendrąją žuvininkystės politiką ir tai, kad būtina ją išsaugoti.